VÄSTTYSKLANDS PROBLEM

Parlamentarism och federalism

1949 års "författning för förbundsrepubliken Tyskland" är alltigenom av parlamentarisk och demokratisk karaktär. Men vissa drag i denna författning medför att den politiska maktkampen komplicerar på ett sätt som i varje fall i Europa inte har någon motsvarighet.

De centrala organen i det nya statsskicket är förbundsdagen och den med direkta och proportionella val utsedda förbundsdagen. Kanslern väljs av förbundsdagen och utser sedan själv sina ministrar, vilket naturligtvis inte utesluter att valet av kansler i realiteten kommer att innebära val av den regering som den tillträdande kanslern ställt i utsikt. En egenartad modifikation av det parlamentariska systemet ligger främst därt att regeringen inte kan tvingas att avgå genom ett vanligt misstroendevotum; en demission framtvingas blott om förbundsdagen med en majoritet av sina medlemmar väljer en ny kansler. Med denna regel ville man förebygga den under Weimarrepubliken vanliga företeelsen att en regering störtades av partier som inte var villiga att samverka till bildandet av en annan regering — såsom då nazister och kommunister i förening satte parlamentarismen ur funktion i tilk författningen här rymmer.

Befolkningssiffror

enligt tillgängliga uppgifter för Västtyskland 1948, för Berlin och Östtyskland 1946.

Nordrhein-Westfalen	12.781.000
Niedersachsen	6.810.000
Schleswig-Holstein	2.717.000
Hamburg	1.824.000
Brittiska zonen	**23.832.000**
Bayern	9.149.000
Württemberg-Baden	3.828.000
Hessen	4.244.000
Bremen	529.000
Amerikanska zonen	**17.750.000**
Rheinland-Pfalz	2.800.000
Württemberg-Hohenzollern	1.156.000
Süd-Baden	1.229.000
Franska zonen	**5.195.000**
Västtyskland	46.777.000
Saarområdet	1.650.000
Berlin	3.200.000
Östzonen	17.300.000
Tyskland	**68.327.000**

Preussen är 1932. Men med den nya ordningen följer andra svårigheter; det kan tänkas att en författningsenlig regering blir totalt maktlös genom att dess förslag avslås — för att bemästra en sådan möjlighet har regeringen fått en villkorlig upplösningsrätt gentemot förbundsdagen och tillika ett slags nödförordningsrätt. Den problematiken har emellertid ännu inte blivit aktuell; det får ihågkommas att statsskicket inte fungerat fullt ett år.

Övriga statsorgan har begränsad betydelse. Presidentens befogenheter är desamma som en parlamentarisk monarks; han har inte de maktmedel som gjorde Hindenburg till en skilledsmare mellan partierna för tjugu år sedan. Förbundsrådet, i vilket varje delstat har tre till fem röster, kan däremot genom sin suspensiva vetorätt i lagstiftningsfrågor försvåra, om än inte hejda statsarbetet, och partilliget i förbundsrådet kan mycket väl vara ett helt annat än i förbundsdagen.

Därmed är vi inne på problemet om förbund och delstater, det svåraste problemet i det tyska statsskicket. Vissa områden faller helt under förbundets kompetens, t. ex. utrikespolitik, myntväsen, tullar, post, telegrat och järnvägar. Men i flertalet frågor har förbund och delstater ("länder") s. k. konkurrerande kompetens, dvs. delstaterna kan lagstifta i den mån förbundet inte gör det eller dess lagstiftning är ofullständig. Hit hör civil- och straffagstiftning, socialpolitik och lagstiftning om näringslivet, flyktings- och arbetslöshetsfrågor. Därjämte skall som regel förbundets beslut verkställas genom delstatliga organ. I stor utsträckning har den gränsdragning mellan förbund och delstater som så ivrigt diskuterades vid författningens tillkomst överlåtits åt praxis och därmed till fortsatta strider mellan dem som håller på en stark enhet och federalisterna eller partikularisterna med deras krav på stor statlig självstyrelse.

Systemet blir vanskligt genom de stora skillnaderna från partipolitisk synpunkt mellan de olika delstaterna. Denna skillnad är visserligen inte så utpräglad som mellan typiska nord- och sydstater i USA eller mellan tysk-katolska och fransk-protestantiska kantoner i Schweiz. Den innebär likväl att majoritetsställningen och därmed regeringsbildningen är högst skiftande. I Schleswig-Holstein hade socialdemokraterna intill valen för ett par veckor sedan absolut majoritet, och partiet regerade ensamt. I Bayern och Baden sitter därtill kristligt-demokratiska regeringar med klar majoritet. I flertalet länder regerar socialdemokrater och CDU tillsammans — så i Niedersachsen, Nordrhein-Westfalen och Hessen —, stundom jämte liberalerna (FDP) eller centrum. I Hamburg är regeringen bildad av socialdemokrater och liberaler; i Nordrhein-Westfalen anses det sannolikt att den nuvarande koalitionen avlöses av en samverkan mellan kristliga demokrater och liberaler.

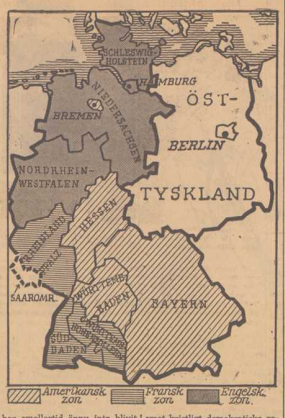

De komplikationer som uppstår på grund av detta förvirrade läge är påtagliga. I förbundsrepubliken rasar Adenauer och Schumacher mot varandra, medan deras partivänner i sju av de elva delstaterna kompromissar i regeringen. I förbundsrådet, där varje stats delegation utgör en enhet, måste t. ex. delegaterna från Nordrhein-Westfalen rösta för förbundsregeringens förslag om inträde i Europarådet, trots att ett antal medlemmar i delstatens regering enligt socialdemokratins beslut uppträdde mot detta förslag. Det kan när som helst inträffa att majoriteten i förbundsrådet kommer i konflikt med förbundsregeringen, ett förhållande som formellt på intet sätt rubbar regeringens ställning, men i realiteten i hög grad försvagar den. Det är därför föreslagit att partiledarna i förbundsdagen gärna vill ha samma konstellation i delstaterna som i förbundet; Adenauer har nokoriskt motarbetat delstatskoalitioner mellan de kristliga demokraterna och socialdemokraterna.

De rent saklliga svårigheterna är lika påtagliga. Tag exempelvis flyktingsfrågan. Det är svårt för en delstat att vidta verkligt effektiva åtgärder i denna fråga; dels blir kostnaderna för de hårdast drabbade länderna oerhörda, dels kan förbättringar väntas medföra ett än större tillopp av flyktingar. Särskilt Schleswig-Holstein har därför begärt att förbundet skall åta sig saken. Men dessa krav möter motstånd från de länder som hyser relativt få flyktingar och från de federalistiska partierna i förbundet. Dragkampen mellan förbund och länder har hittills resulterat i att flyktingspolitiken i allt väsentligt skötts av länderna och blivit föga effektiv. I skolfrågan, som helt faller under länderna, har federalismens resultat blivit de mest skiftande system — särskilt i fråga om religionsundervisningen — olika delar av Tyskland.

Svårigheter av denna art är emellertid, säger statsskickets anhängare, oförenkomliga. Genom traditioner, genom religiösa och sociala särdrag är motsättningarna mellan skilda delar av Västtyskland så stora att en demokratisk ordning måste förenas med federalism, med stor självstyrelse för olika områden. Diktaturen kunde likvikta, demokratin kan det ej; federalismen är ett uttryck för att minoriteterna respekteras. Stundom hävdar man också att federalismen, trots alla svårigheter den medför, framtvingar ett slags utjämning partierna emellan. Striden mellan Adenauers och Schumachers partier i förbundsdagen skulle bli än hårdare om inte dessa partier tvingades till en viss mättfullhet genom samverkan i delstaterna; de religiösa konflikterna skulle kunna bli ödesdigra om de inte utkämpades inom delstaterna och därför kunde lösas genom drägliga lokala kompromisser.

Härtill kommer att federalismen i vissa fall underlättar samarbetet inom partierna. Alldeles särskilt gäller detta CDU, som med en majoritet katoliker förenar en minoritet protestanter och som ekonomiskt-socialt omfattar såväl utpräglat konservativa som klart radikala riktningar. Denna organisation, som snarare är en koalition av partier än ett parti, vore knappast tänkbar utan ett federalistiskt system. Den till CDU anslutna majoritetsriktningen i Bayern (de kristligt-sociala) är markerat konservativ och närmast arvtagaren till det gamla, till höger om centern stående bayerska folkpartiet, och dess ledare, ministerpresident Ehard, framstår som inkarnationen av gammaltyak traditionalism, medan CDU i Nordrhein—Westfalen, med fackföreningsmannen Arnold som ledare, står socialdemokraterna nära i ekonomiska och sociala frågor. Detta förbund mellan bayerska bönder och Ruhrarbetare blir möjligt genom federalismen — likaväl som förbundet mellan industri- arbetarna i New York och farmarna i Georgia inom det demokratiska partiet i USA. På detta sätt kan federalismen från skilda utgångspunkter betraktas både som en källa till splittring och en förutsättning för samarbete.

Av de större partierna verkar endast socialdemokratin systematiskt för en utvidgning av förbundets kompetens. Detta är väl förståeligt: de statliga ingripanden, den centrala planering som partiet kräver kan knappast komma till stånd annat än genom förbundets organ; delstatliga aktioner blir verkningslösa och kommer följaktligen att utebli. Federalismen kan därför — liksom de flesta former av minoritetsskydd — kännetecknas som en konservativ garanti. Men det kan diskuteras om ej denna garanti är oundgänglig. Skulle inte en socialistisk politik i ett centraliserat Tyskland spränga den statliga enheten över huvud?

HERBERT TINGSTEN

(Föregående artiklar i serien var införda 16, 19, 21, 23 och 29 juli.)

Medicinskt,
för arbete och fritid

UNDER KRIGSÅREN, när gengasaggregaten användes, tilldrog sig förgiftning med koloxid en ganska stor uppmärksamhet både inom läkarkretsar och bland allmänheten. Diskussionerna, som ännu inte slutat, blev ibland ganska arroganta och osakliga, eftersom ekonomiska intressen också var inkopplade och ibland ledde till konflikter mellan patienterna och läkarna. En god konsekvens har emellertid gengasen fört med sig — intresset för yrkesmedicinska problem i allmänhet har stimulerats både hos myndigheter och läkare. Forskningen på området har ökat, specialavdelningar har inrättats och organisatoriska åtgärder för yrkeshygien, kontroll och förebyggande, har befrämjats. Den bok som Arbetarnas Samaritförbund och Tidens förlag nyligen givit ut, *Yrkeshygien och yrkessjukdomar* (189 sid., 4:50 kr.), kommer i rätt tid och fyller som den första utförligare allmänttillgängliga boken i ämnet ett behov. Yrkesmedicinen angår ju inte bara läkare, utan också arbetsledare, arbetare inom många yrken, ingenjörer och många andra. Till alla dessa riktar sig boken, som utan att direkt vara av populärmedicinsk karaktär ändå är begriplig utan några förkunskaper, t. o. m. lättläst och intresseväckande. Också för medicinarens vana specialist inriktning på området torde den ha en hel del att ge som översikt över ett annars ganska svårtillgängligt område. Boken är redigerad av professor *Sven Forssman* och författad av honom tillsammans med sex andra specialister. De fem första av de elva kapitlen behandlar yrkeshygienen. Särskilt kapitlet om det tunga kroppsarbetets speciella problem, av dr Lundgren, och om arbetspsykologi, av professor Elmgren, förtjänar uppmärksamhet. De sex övriga kapitlen behandlar yrkessjukdomarna — allmänt och juridiskt om yrkessjukdomar och om deras förebyggande, hudsjukdomar, sjukdomar på grund av kemiska och fysikaliska skador, infektionssjukdomar och det kanske särskilt välskrivna och innehållsrika kapitlet om de kirurgiska yrkessjukdomarna, av dr Leander. Trots sitt lilla format och sin lättlästhet är boken en handbok i miniatyr, och den förtjänar en vidsträckt spridning bland alla som har kontakt med hithörande frågor. Särskilt som priset kunnat göras mycket lågt genom ekonomiskt understöd från ett försäkringsbolag.

Av de båda populärmedicinska serier som startats under de senaste åren är Bonniers "Medicinskt folkbibliotek" den utförligare och mer medicinska och Norstedts "Medicin för alla" den mer kortfattade och populära. Båda serierna är på det stora hela av mycket hög klass och har var och en på sitt sätt en värdefull funktion att fylla. I Norstedts serie har nyligen utkommit två utmärkta volymer. Den ena behandlar psykiska sjukdomar och psykisk hygien — *Psykiska sjukdomar och alkoholism, mentalhygiens och uppfostran* av docenterna *Gunnar Lundquist* och *Sven Ahnsjö* (104 sid., 4:75). Docent Lundquist har behandlat de psykiska sjukdomarna i allmänhet och docent Ahnsjö de speciellt barnpsykiatriska problemen i mycket väldisponerade och klara översikter. Mycket intressant och lärorikt har fått plats i den lilla volymen, som ger mer än formatet låter förmoda. Den andra nya boken i serien är författad av professor *Jan Waldenström* och behandlar *Blodsjukdomar och allmänna sjukdomar* (96 sid., 5:75 kr.) Också där har två vida områden kunnat komprimeras till korta men klara översikter. En utförligare bildförklaring hade kanske ökat klarheten. Båda böckerna är så bra att alla de lärare som kan väntas få sitt intresse väckt nog beklagar att det inte ges några litteraturanvisningar.

LARS GYLLENSTEN

Norrlandsbjörnen vandrar öster ut, jakten driver nalle från fjällen

Björnstammen är inte i tillväxt, trots de många rapporter på sistone om björnbesök i närheten av norrländska orter, vilket kan tyckas peka i den riktningen. I stället är det så, omtalar redaktör K. Curry-Lindahl i Naturskyddsföreningen med anledning av gårdagens meddelande om björnen vid Laxtrisk, att björnen är på väg öster ut, från fjällen mot skogarna. Detta förklarar de allt tätare rapporterna.

Vandringen öster ut förklarar i sin tur av björnjakten. Sedan fridlysningen upphävdes 1943 har björnarna inte längre varit skyddade i fjällen. De har känt sig betade och oroade och har därför sökt sig mot skogarna för skydd. Storskogen är också deras ursprungliga miljö, det var därifrån de drevs upp i fjällen under 1800-talets början och det tidigare 1900-talets hänsynslösa björnjakter.

Vid senaste björnräkningen 1942 kom man till det resultatet att i hela landet fanns omkring 300 björnar. Så stor är antagligen inte stammen åtta år senare. Man har gått hårt fram i övre Norrland, och antalet har med största sannolikhet gått ned. Naturskyddsföreningen behåller för sin del den uppfattningen och har vid upprepade tillfällen påpekat att en

Svenskar grisar berg i Brasilien

Kl. 14 på lördagen lyfter ett SAS-plan från Bromma med nio svenska bergsprängare, en ingenjör och en verkmästare ombord. De elva sprängkunniga herrarna har då 28 timmars härlig flygning framför sig, men sedan väntar hårt arbete. Deras färdmål är nämligen Rio de Janeiro i Brasilien, där svenskarna i ett och ett halvt år skall vara med om ett underjordiskt kraftverksbygge vid den lilla staden Lagos 12 mil söder om Rio.

— De svenska bergsprängarna skall tjänstgöra som förmän vid ett stort kraftverksbygge där nere, berättar överingenjör Sven Mattsson, Stockholm, som reser med till Brasilien för att sätta i gång arbetet. Det skall bli en underjordisk kraftstation, och uppdrivandet beräknas ta ungefär ett och ett halvt år i anspråk.

Arbetschef för den svenska bergsprängartruppen — varav de elva tidsgodkarorna är huvudkontingenten — blir ingenjör Stig Wikström, Kilforsen, som reser till Brasilien om någon månad.

— De svenska underjordiska kraftverksbyggena har ju blivit mycket uppmärksammade i utlandet, och det är skvitt jag vet första gången som en dylik anläggning uppföres utanför Sverige, berättar ingenjör Wikström. De bergsprängare som uttagits att följa med som instruktörer har allesammans lång erfarenhet från underjordiskt arbete. Själv har jag aldrig varit utomlands i något tjänsteärende, men det här uppdraget skall bli mycket intressant.

De elva som reser till Brasilien på tisdagen heter: överingenjör Sven Mattsson, Stockholm, verkmästare Georg Larsson, Borås, bergförman John Johansson, Sollefteå, bergsprängarna Olof Johansson, Sollefteå, Arne Norlander, Bispgården, Erik Forn, Långseln, Bror Larsson, Långseln, John Sandh, Långsele, Elis Nilsson, Långsele, mekanikerna Stig Skoglund, Kilforsen, och Olof Carlsson, Stockholm.

(Annons)

Er kostym blir Er trotjänare om Ni behandlar den väl, dvs. regelbundet låter kemtvätta den vid Saltsjöbadsstvätten. Ring redan i dag 19 02 80.

STOCKHOLMS ENSKILDA BANK
AKTIEBOLAG

GRUNDAD 1856

TILL FÖRETAGSAMHETENS TJÄNST

Vanadisvägen. 2—4 (hörnet av Sveavägen)

CITROËN

3 modeller, 4–6-cylindriga.
Omgående leverans!

Begär demonstration! — Utställningar:

CENTRALGARAGET
Vanadisv. 2. 34 04 40
Sveavåg. 88. 23 12 05
Ringvåg. 62. 42 12 01

Aukt. återförsäljare för Stockholm och Stockholms län

"Rena 'natta' för en annan!"

START-O-CODE billås åter i marknaden!

Nu kan Ni omgående från Eder ordinarie verkstad erhålla Start-O-Code, billåset som på kort tid vunnit såväl fackmäns som privatbilisters fulla förtroende.

Hemligheten med Start-O-Codes effektivitet ligger i, att startnyckeln, som lätt glöms kvar i tändningslåset och bevisligen orsakar de flesta bilstölderna, elimineras och ersatts med en siffercode. Genom att trycka in ett visst antal tangenter — naturligtvis olika för varje bil — kan endast den, som känner coden starta bilen.

Start-O-Code är kopplat så, att signalhornet ger larm, så fort bilstjuven slår fel på en enda tangent.

Start-O-Code är helt inbyggt i bilen och försvinnet bricken med siffertangenterna. Alla utgående kablar är armerade.

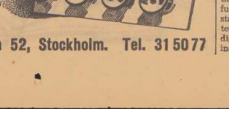

Start-O-Code

AB BILNYHETER. Rådmansgatan 52, Stockholm. Tel. 31 50 77

DÖDA SJÄLARS HUS
en skakande verklighetsskildring från de ekonomiskbetvingade världarna
Ny följetong i morgon ur en av
Familjeförlagets SMÅLÄNNINGEN

Kalasons FISK-TIPS

Rökt ål
rundrökt hel och halv
hekto 1:50
Räkor ..... hekto 70 öre
Siklöjs ..... kg 2:60
Färsk fladensill } kg 1:20
Makrill
Kummel, storlek 3 kg 1:50
Rödspätta, portions- „ 1:75
Kolje } kg 2:—
Torskfilé
Piggvar, ca 1 kg st. kg 2:75
Norrlandslax ..... „ 3:25
Laxforeller, portions- „ 5:—

Färska champinjoner hekto 50 öre

Uppvuxna blomkål kg 75 öre

Mälarpotatis kg 40 öre

Kalasons HUS

PANTEEN HAR DJUPVERKAN

Panteen är det enda härvaten, som innehåller Panthenol*, en speciell form av B-vitamines pantotensyra. Vetenskapliga undersökningar vid schweiziska vitaminlaboratorier ha visat, att Panthenol, som ingnides i huden, bättre än andra pantotensyreföreningar tränger ända ned till huden av håravkarna.

*Panthenol framställes av den världsbekanta schweiziska kemedelsfabriken F. Hoffmann-La Roche & Cie. S. A. Panthenols användning i Panteen-härvatten är skyddat av svenskt patent.

Är Ert hår runt, torrt eller "livlöst", har Ni mjällbildning med håravfall, då är tiden inne för en Panteen-kur. Panteen med sin säregna, friska parfym lämpar sig lika bra för damer som herrar. Fråga Er frisör om Panteen.

PANTEEN
— vitaminhärvattnet med djupverkan
AKTIEBOLAGET R. BARLACH — STOCKHOLM 1

Realisation!

I dag klockan 9 börjar vi vår stora säsongutförsäljning av udda varor till vrakpriser.

A. W. SJÖSTRANDS Herrekipering - Herrkonfektion
Drottninggatan 84
Tel. 217 25

Resebidrag. Byggnadsrådet Quisling förenär av byggnadsstyrelsen få resebidrag för att delta i en internationell bostads- och stadsplanekongress i Amsterdam 27 augusti—2 september.

Sex söker professur i matematik i Lund

Såsom sökande till professorsämbetet i matematik vid Lunda universitet hade vid ansökningstidens utgång på måndagen anmält sig professorn vid Tekniska högskolan i Stockholm Åke Pleijel, docenterna vid Uppsala universitet Göran Borg och Bo Kjellberg, docenten vid Lunda universitet Lars Gårding, lektorn vid Katedralskolan, docenten vid Lunda universitet Otto Frostman samt lektorn vid högre allmänna läroverket i Eksjö Folke Ryde. (TT, Lund.)

ÄTTITALS-REALIST

DEN SKANSKE målaren Olof Krumlinde avled på hösten 1945 vid 89 års ålder. Hans ungdomsproduktion tillhör 80-talet, optimismens och realismens decennium, som i svensk konst också var opponenternas. Krumlinde hörde inte till oppositionens förgrundsfigurer, men han var från början inne på den realistiska linjen, och hans lugnt sakliga måleri har stått sig bättre än mycket annat från samma tid.

En minnesutställning över Krumlinde ordnades i Malmö museum 1947 med tonvikt på konstnärens ungdomsmåleri. Samma material, dvs. från 70-talets sista år och från 80-talet, behandlas av *Lennart Haqerf* i en uppsats utgiven som Skånes konstförenings publikation nr 15 och med titeln *Attitalets Olof Krumlinde*. Som Hagerf framhåller var den unge Krumlinde en konstnär i kontakt med de strömningar som låde grunden till ett modernt måleri i vårt land. När det gällde den "avidealisering" av arbetaren som satte in omkring 1882 i svenskt måleri var Krumlinde en av de första och kenseknentaste. Hagerf har gjort en intressant bildsmanställning med arbetare av Oscar Björck, August Hagborg, Carl Larsson och Olof Krumlinde, där Krumlindes plankbärare avgjort är den mest modernt uppfattade, formellt och innehållsligt naturligt tillhörande sin miljö.

Ett stort antal bilder, därav två i färg, dokumenterar Olof Krumlinde som en mycket fin målare.

TORSTEN BERGMARK

Medicinskt,
för arbete och fritid

UNDER KRIGSÅREN, när gengasaggregaten användes, tilldrog sig förgiftning med koloxid en ganska stor uppmärksamhet både inom läkarkretsar och bland allmänheten. Diskussionerna, som ännu inte slutat, blev ibland ganska arroganta och osakliga, eftersom ekonomiska intressen också var inkopplade och ibland ledde till konflikter mellan patienterna och läkarna. En god konsekvens har emellertid gengasen fört med sig — intresset för yrkesmedicinska problem i allmänhet har stimulerats både hos myndigheter och läkare. Forskningen på området har ökat, specialavdelningar har inrättats och organisatoriska åtgärder för yrkeshygien, kontroll och förebyggande, har befrämjats. Den bok som Arbetarnas Samaritförbund och Tidens förlag nyligen givit ut, *Yrkeshygien och yrkessjukdomar* (189 sid., 4:50 kr.), kommer i rätt tid och fyller som den första utförligare allmänttillgängliga boken i ämnet ett behov. Yrkesmedicinen angår ju inte bara läkare, utan också arbetsledare, arbetare inom många yrken, ingenjörer och många andra. Till alla dessa riktar sig boken, som utan att direkt vara av populärmedicinsk karaktär ändå är begriplig utan några förkunskaper, t. o. m. lättläst och intresseväckande. Också för medicinarens vana specialist inriktning på området torde den ha en hel del att ge som översikt över ett annars ganska svårtillgängligt område. Boken är redigerad av professor *Sven Forssman* och författad av honom tillsammans med sex andra specialister. De fem första av de elva kapitlen behandlar yrkeshygienen. Särskilt kapitlet om det tunga kroppsarbetets speciella problem, av dr Lundgren, och om arbetspsykologi, av professor Elmgren, förtjänar uppmärksamhet. De sex övriga kapitlen behandlar yrkessjukdomarna — allmänt och juridiskt om yrkessjukdomar och om deras förebyggande, hudsjukdomar, sjukdomar på grund av kemiska och fysikaliska skador, infektionssjukdomar och det kanske särskilt välskrivna och innehållsrika kapitlet om de kirurgiska yrkessjukdomarna, av dr Leander. Trots sitt lilla format och sin lättlästhet är boken en handbok i miniatyr, och den förtjänar en vidsträckt spridning bland alla som har kontakt med hithörande frågor. Särskilt som priset kunnat göras mycket lågt genom ekonomiskt understöd från ett försäkringsbolag.

Av de båda populärmedicinska serier som startats under de senaste åren är Bonniers "Medicinskt folkbibliotek" den utförligare och mer medicinska och Norstedts "Medicin för alla" den mer kortfattade och populära. Båda serierna är på det stora hela av mycket hög klass och har var och en på sitt sätt en värdefull funktion att fylla. I Norstedts serie har nyligen utkommit två utmärkta volymer. Den ena behandlar psykiska sjukdomar och psykisk hygien — *Psykiska sjukdomar och alkoholism, mentalhygiens och uppfostran* av docenterna *Gunnar Lundquist* och *Sven Ahnsjö* (104 sid., 4:75). Docent Lundquist har behandlat de psykiska sjukdomarna i allmänhet och docent Ahnsjö de speciellt barnpsykiatriska problemen i mycket väldisponerade och klara översikter. Mycket intressant och lärorikt har fått plats i den lilla volymen, som ger mer än formatet låter förmoda. Den andra nya boken i serien är författad av professor *Jan Waldenström* och behandlar *Blodsjukdomar och allmänna sjukdomar* (96 sid., 5:75 kr.) Också där har två vida områden kunnat komprimeras till korta men klara översikter. En utförligare bildförklaring hade kanske ökat klarheten. Båda böckerna är så bra att alla de lärare som kan väntas få sitt intresse väckt nog beklagar att det inte ges några litteraturanvisningar.

LARS GYLLENSTEN

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.